

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Reguliere migratie
en Nationaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2409504

Uw kenmerk
2018Z20327

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 12 december 2018

Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het bericht EU zet bij grenscontrole
dubieuze leugendetectie in

Hierbij bied ik u, mede namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Den Boer en Verhoeven (beiden D66) over het bericht 'EU zet bij grenscontrole dubieuze leugendetectie in'.

Deze vragen werden ingezonden op 7 november 2018 met kenmerk 2018Z20327.

De Minister van Justitie en Veiligheid,



Ferd Grapperhaus

Vragen van het lid Den Boer en Verhoeven (beiden D66) aan de minister en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over het bericht 'EU zet bij grenscontrole dubieuze leugendetectie in'(ingezonden 7 november 2018, 2018Z20327)

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Reguliere migratie en Nationaliteit

Datum
12 december 2018

Ons kenmerk
2409504

1

Bent u bekend met het bericht 'EU zet bij grenscontrole dubieuze leugendetectie in'? 1)

Antwoord vraag 1

Ja.

2

Kunt u bevestigen dat het hier het IBORDER CTRL project betreft?

Antwoord vraag 2

Uit de berichtgeving blijkt dat het om het IBORDER CTRLIL gaat.

3

Deelt u de mening van de Europese Commissie (EC) dat het een "success story" is? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 3

Op dit moment is het nog te voorbarig om te stellen of dit project een "succes story" is omdat het project loopt tot 31 augustus 2019.

4

Kunt u bevestigen dat het onder 2 genoemde project gestoeld is op een bedrag in de begroting van de EC ter hoogte van 4,5 miljoen euro? Betreft dit een eenmalige financiering of een structurele financiering? Welke voorwaarden stelt Nederland als lidstaat van de Europese Unie (EU) aan de financiering van dit project?

Antwoord vraag 4

Ja. de Europese Commissie heeft 4,5 miljoen toegekend voor de uitvoering van dit project. Dit betreft een eenmalige financiering. Aan deze financiering zijn de algemene voorwaarden van Horizon 2020 verbonden.

5

Welk bedrijf is of welke bedrijven zijn gemoeid met het onder 2 genoemde project?

Antwoord vraag 5

Bij de uitvoering zijn de volgende organisaties betrokken:
Het Griekse Instituut voor Communicatie en Computer Systemen (ICCS), de Scientific Technological Reseach for excellence in Medicine Biology (Stremble), Manchester Metropolitan universiteit, iTTi e-technology business, Everis Aerospace and Defense, Biosec group, JAS technologies, Leibzig universiteit, KEMEA center for security studies, TRAINOSE operation and management of transport.

6

Kunt u aangeven welke EU-lidstaten in de Europese Raad dit project ondersteunen?

7

Kunt u aangeven welke EU-lidstaten participeren in de uitvoering van het project?

8

Kunt u aangeven welke EU-lidstaten interesse hebben deel te nemen aan het project? Bent u ook geïnteresseerd Nederland mee te laten doen? Zo ja, waarom?

Antwoord vragen 6, 7 en 8

Deze pilot wordt uitgevoerd aan de buitengrenzen van Hongarije, Letland en Griekenland. Nederland neemt niet deel aan de uitvoering van deze pilot en heeft ook geen interesse om deel te nemen aan dit project.

9

Heeft het project voorafgaand aan de implementatie een ethische toetsing ondergaan? Welke voorwaarden zijn er verder aan de pilot verbonden en welke waarborgen zijn ingebouwd?

10

Heeft de High-Level Expert Group Artificial Intelligence aanbevelingen gedaan ten aanzien van de toepassing van ethische richtlijnen aangaande het project? Is het project voorafgaand aan de tenuitvoerlegging getoetst op de naleving van het EU Handvest Grondrechten?

11

Kunt u bevestigen dat een objectief validatieproces heeft plaatsgevonden voorafgaand aan de tenuitvoerlegging van het project? Zo ja, hoe zag dit validatieproces er uit?

12

Kunt u bevestigen dat het project getoetst is op slechts 34 proefpersonen? Kunt u bevestigen dat de nauwkeurigheid van het leugendetectie-systeem is vastgesteld op 76%? Zo ja, vindt u dit een voldoende basis om het project in drie EU-lidstaten van start te laten gaan, waar veel reizigers onterecht geprofileerd zullen worden? Was u van deze cijfers op de hoogte toen dit aanbod kwam in de RAZ/JBZ-raden?

13

Kunt u ingaan op de wetenschappelijke fundering van dit project? Kunt u daarbij expliciet ingaan op de opmerkingen van de wetenschappers die in het artikel worden aangehaald die onder andere stellen dat "dit kan leiden tot implementatie van pseudowetenschappelijke grenscontrole"? Bent u van mening dat dergelijke technologie alleen ingezet mag worden na wetenschappelijke validatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoorden 9 t/m 13

De concrete invulling en voorwaarden voor de implementatie van deze pilot zijn mij niet bekend. Wel kan in het algemeen worden opgemerkt dat de juridische kaders voor de uitvoering van grenscontroles aan de Europese buitengrenzen zijn vastgelegd in de Schengengrenscodes.

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Toezicht, Reguliere migratie
en Nationaliteit

Datum

12 december 2018

Ons kenmerk

2409504

Daarnaast is de AVG van toepassing op het gebruik en verwerking van de persoonsgegevens. Binnen dit gegeven zal de inzet en uitvoering van pilotprojecten met betrekking tot controle-instrumenten moeten passen binnen de strikte Europese regelgeving op het terrein van het grenstoezicht en privacy.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Reguliere migratie
en Nationaliteit

14

Kunt u motiveren waarom dit project wordt ingezet aan de buitengrens van de EU? Is het project primair bedoeld irreguliere migratie tegen te gaan of is het bedoeld criminaliteit en/of terrorisme te reduceren? Wat zijn de verwachte effecten?

Datum
12 december 2018

Ons kenmerk
2409504

Antwoord 14

Volgens de informatie van de Commissie zou een dergelijk systeem een bijdrage kunnen leveren aan de aanpak van illegale immigratie en grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme. Nadat reizigers een reisdocument hebben geüpload in het systeem, moeten zij via een webcam vragen beantwoorden. De beantwoording wordt vervolgens door het systeem geanalyseerd. Het systeem gaat na of betrokkene de juiste informatie heeft verstrekt voor het kunnen passeren van de Europese buitengrenzen. Het project loopt tot 31 augustus 2019 het is dan ook niet opportuun om uitspraken te doen over verwachte effecten.

15

Deelt u de mening dat geen sprake kan zijn van illegale immigratie totdat feitelijk is vastgesteld door migratie-autoriteiten in een van de EU-lidstaten dat hier daadwerkelijk sprake van is?

Antwoord 15

Lidstaten kunnen bij de uitvoering van de grenscontroles en aanpak van illegale immigratie gebruik maken van technologische instrumenten dat is nu ook al het geval, bijvoorbeeld gebruik van kiosken of e-gates. Conform de Europese en nationale regelgeving zal de vaststelling van illegale grensoverschrijding en het opleggen van een maatregel zal altijd door een verantwoordelijke autoriteit moeten worden genomen.

1) Volkskrant 2 november 2018; <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/eu-zet-omstreden-ai-leugendetector-in-bij-grenscontrole~b169bb03/>